

Stichting Industrieel Erfgoed HoogOvens

JAARVERSLAG 2016

Inhoud:

- Doelstellingen van SIEHO
- Activiteiten afgeleid uit de doelstellingen
- Beleid
- Bestuur
- Medewerkers
- Werkwijze en communicatie
- Relatie met Tata Steel
- Activiteiten en resultaten per verantwoordelijkheidsgebied
 - Personele zaken
 - Collectiebeheer
 - Museum operationeel
 - ICT
 - Gebouw en Infrastructuur
 - Werkgroep inrichting museum
- Donateurs en Historisch Hoogovens
- Financieel jaarverslag over 2016
- Externe Relaties

Doelstellingen van SIEHO

SIEHO is een stichting, opgericht in 2001 welke zich ten doel stelt: "Het industriële verleden van het staalbedrijf in IJmuiden levend te houden". Dit doel wordt bereikt door het "selectief behouden en in beheer nemen van objectenwelke zo mogelijk ontsloten worden voor een breed publiek, bijvoorbeeld middels expositie." (citaten uit de statuten)

De in beheer zijnde collectie bestaat uit onder meer onderdelen van bedrijfsinstallaties, maquettes van installaties, modellen, films en beeldmateriaal.

Ter realisering van haar doelstelling werkt de stichting samen met het Staalbedrijf Tata Steel te IJmuiden.

SIEHO werkt voor het collectiebeheer uitsluitend met vrijwilligers, hoofdzakelijk (oud)medewerkers van het staal bedrijf. De collectie is ondergebracht in en rond de voormalige buizengieterij. Daar bevinden zich ook de kantoor- en werkruimtes voor de vrijwilligers.

De gebouwen en terreinen, alsmede de installaties en de infrastructuur zijn eigendom van Tata Steel en worden om niet beschikbaar gesteld aan SIEHO, ten laste van een budget voor het Hoogovens Museum.

Activiteiten afgeleid uit de doelstellingen:

- In samenwerking met Tata Steel IJmuiden exploiteren van een bedrijfsmuseum met de volgende functies
 - Informeren over de geschiedenis van het bedrijf en de locatie
 - Informeren over de processen in het oude én huidige bedrijf
 - Tonen van erfgoedzaken (machines, apparaten en instrumenten)
 - Jeugd kennis laten maken met techniek
- Het in eigen beheer uitgeven van het tijdschrift Historisch Hoogovens, twee maal per jaar.
- Het verzamelen en conserveren van objecten en documenten, van belang in het kader van de doelstellingen
- Het vastleggen van de gehele collectie in een data base

Beleid

Voor de komende jaren heeft het bestuur de volgende ambities geformuleerd, ten aanzien van

- Algemeen
 - De vrijwilligersorganisatie vormgeven door het vastleggen van taakverdelingen, verantwoordelijkheden en communicatiestructuren.
 - De samenwerkingsovereenkomst met Tata Steel IJmuiden aanpassen en een effectieve operationele samenwerking van de vrijwilligersorganisatie met het bedrijf vorm geven.
 - Het gericht werven van vrijwilligers om de ambities te verwezenlijken.
 - De mogelijke bijdrage van SIEHO en het museum in het technische educatie programma van Tata Steel (Techno Challenge, Techniek Carrousel) onderzoeken en deze implementeren in de organisatie.
- Museum
 - Met het museum een volgende slag maken van professionalisering (= kwaliteit optimaliseren van de organisatie en de mens in de organisatie) en structureren van de processen/activiteiten die in het museum plaatsvinden.
 - Procesuitbeelding verder uitwerken van erts naar hoogoven via staalfabriek naar walsenrijen.
 - Tijdlijn updaten en het Tata concern hierin verder integreren.
 - Openingstijden uitbreiden en bezoekersaantallen verhogen door o.a. meer bekendheid te verwerven zowel op het bedrijf als in de regio.
 - Een substantiële rol spelen bij het 100 jarig bestaan van het staalbedrijf in IJmuiden, in 2018.
- Collectiebeheer
 - Vaststellen van selectiecriteria voor het behoud en afstoten van objecten en documenten
 - De doelstelling is de collectie een spiegel te laten zijn van de historie van het staalbedrijf, de tijdlijn. Een overzicht van de huidige praktijk van het staalmaken via de proceslijn en tevens een doorkijk in de techniek en de bijzondere onderwerpen, die een rol spelen bij de staalbereiding
 - Het vastleggen van de collectie in de data base (Adlib) en daarvoor voldoende menskracht aantrekken en opleiden.

Bestuur

Het bestuur van SIEHO bestaat per ultimo 2016 uit 10 personen. Mieke Jansen Floor Scheffer en Johan van Ikelene zijn in het begin van het jaar toegetreden tot het bestuur. Ton Hurkmans is uitgetreden en heeft zijn taken overgedragen aan Floor Scheffer (ict) en Mieke Jansen (HR) . Menno van Maanen heeft Fred Krop opgevolgd als secretaris. Mieke Jansen heeft naast HR tevens Marketing en Communicatie in haar portefeuille. Johan van Ikelen gaat zich met name richten op de inrichting en herstructurering van het museum.

Dick Meijne heeft aangegeven zijn taken over te willen dragen indien er een vervanger gevonden is. (Deze opvolger is per aanvang 2017 gevonden in de persoon van Jaap Vessies.)

In 2016 zijn 13 bestuursvergaderingen gehouden.

Bestuurssamenstelling SIEHO (stand 31 dec 2016)		
Naam	status	verantwoordelijkheden
<i>Pieter van Tongeren</i>	<i>Tata Steel medew.</i>	<i>Voorzitter, contacten met bedrijfsleiding</i>
<i>Fred Krop</i>	<i>Vrijwilliger</i>	<i>Lid</i>
<i>Dick Meijne</i>	<i>Vrijwilliger</i>	<i>Penningmeester, financiën, donateursadministratie</i>
<i>Menno van Maanen</i>	<i>Tata Steel medew.</i>	<i>Secretaris</i>
<i>Jeanette Koks</i>	<i>Tata Steel medew.</i>	<i>Lid, contacten SF, organisatie evenementen</i>
<i>Dick Veel</i>	<i>Vrijwilliger</i>	<i>Lid, beheer gebouw (incl contact met SF) en infrastructuur</i>
<i>Robin Zwiers</i>	<i>Vrijwilliger</i>	<i>Lid, museum operationeel, veiligheid</i>
<i>Mieke Jansen</i>	<i>Vrijwilliger</i>	<i>Lid, HR en Communicatie en Marketing</i>
<i>Johan van Ikelen</i>	<i>Vrijwilliger</i>	<i>Lid, werkgroep herstructurering</i>
<i>Floor Scheffer</i>	<i>Tata Steel medew.</i>	<i>Lid, ICT zaken, Historisch Hoogovens</i>

per april 2017:

<i>Jaap Vessies</i>	<i>Tata Steel medew.</i>	<i>Toetredend Penningmeester, Financiën, ledenadministratie</i>
---------------------	--------------------------	---

Medewerkers

Alle medewerkers van SIEHO zijn vrijwilliger, met uitzondering van enkele gedetacheerde Tata Steel medewerkers.

Vastgesteld is dat er geen formele afspraken bestaan met de vrijwilligers over de te leveren werkzaamheden, de voorwaarden en de verplichtingen wederzijds. Het ontwikkelen van een vrijwilligerscontract, naar voorbeeld van andere vrijwilligersorganisaties, wordt door het bestuur noodzakelijk geacht.

Werkwijze en communicatie

In 2015 is een begin gemaakt met een Handboek voor medewerkers, hier is in 2016 voornamelijk op gebied van Veiligheid verdere stappen in ondernomen. Hierin zal op termijn de werkwijze binnen SIEHO en met name het Hoogovensmuseum op een eenduidige manier worden vastgelegd en beheerd. Te denken valt aan werkinstructies, procedures en regels.

De algemene vergaderingen (AV's) vormen een belangrijk middel om de medewerkers te informeren over ontwikkelingen in organisatie en bestuur en om van gedachten te wisselen over vragen en opmerkingen welke in de organisatie leven. Naar aanleiding van de komst van de Visitor Experience, en de daarmee gepaard gaande onzekerheid, zijn extra AV's gehouden, in totaal 4.

Over de dagelijkse activiteiten van de vrijwilligers wordt door Rob Meijer verslag gedaan in het weekbericht. Het bestuur is Rob zeer erkentelijk voor de 50 weekberichten van zijn hand.

Relatie met Tata Steel

Het actualiseren van de samenwerkingsovereenkomst met Tata Steel uit 2003 is nog steeds actueel en een vernieuwing hiervan staat hoog op de agenda bij het bestuur. Dit is nodig door gewijzigde omstandigheden en inzichten, zoals de opening van het museum in 2008 en de recente ontwikkelingen rondom de Visitors Experience..

Ondanks de slechte economische situatie waarin het bedrijf verkeerde is er desalniettemin voor 2016 weer een budget vastgesteld voor het museum.

Activiteiten en resultaten per verantwoordelijkheidsgebied

Personele zaken

In 2016 zijn, naast 3 nieuwe bestuursleden, 10 nieuwe vrijwilligers in de organisatie verwelkomd: Cees van Egmond, Eef Hessels, Cor van Hertzberg, Johan van Ikelen, Mieke Jansen, Roel de Jong, Dirk Kingma, Jan Koer, Siem Strootman, Dick veel.

Daarnaast zijn 3 medewerkers van Tata Steel bij Sieho gedetacheerd. Zij voeren passende werkzaamheden uit.

Het beleid t.a.v. toegangsverlening tot het bedrijfsterrein is door Tata Steel aangepast. In 2016 zijn 5 passen verlengd dan wel vernieuwd.

Collectiebeheer en inrichting museum

Ook in 2016 hebben, op verzoek van Tata Steel gesprekken plaatsgevonden met Tata Steel (Customer Relations & Communication) over plannen om het Hoogovensmuseum te integreren in een toekomstig bezoekers centrum (Visitors Experience).

(nagekomen: inmiddels is door Tata Steel besloten voor een andere locatie van de VEX)

Museum operationeel

Bezoekersaantallen in 2016

Betalende bezoekers: 576

Donateurs en personeelsleden (gratis): 1414

Veiligheid.

In het begin van het jaar is de werkgroep Veiligheid en Milieu gestart met het structuren van de veiligheid. Met de hulp van twee veiligheidsdeskundigen van Tata Steel, René Meijer en Peter Koriden, werden de RI&E onderwerpen gewogen. Besloten is om de werkplaats en het bedrijfsnoodplan verder uit te werken.

In de werkplaats werden alle opgestelde gereedschap machines en de stelling voor opslag afgekeurd. In samenwerking met de HTD werd een verbeteringsplan opgesteld en uitgevoerd. Alle keuringen van elektrisch handgereedschap en gereedschap machines worden voortaan door de HTD uitgevoerd. Onze coördinator is Jaap Minkes.

Het bestaande bedrijfsnoodplan of ontruimingsplan was niet uitvoerbaar door een wisselende dagelijkse bezetting en het ontbreken van BHV-ers. Door Piet Beers, vrijwilliger en voormalig veiligheidsdeskundige van Tata Steel, wordt het ontruimingsplan herschreven.

Museumbemanning

Het vinden van voldoende rondleiders en gastvrouwen/heren voor onder meer de weekenden van de stoomtreinritten, heeft onze voortdurende aandacht. Om de openstelling van het museum uit te kunnen breiden is actieve werving van deze categorie vrijwilligers noodzakelijk.

Communicatie en Marketing

De folders zijn vernieuwd en er zijn diverse aanpassingen aan de website verricht. In 2017 zullen deze activiteiten verder onder de aandacht komen.

ICT

Voor 2016 zijn er beperkte ICT wijzigingen doorgevoerd, voor 2017 staan er grotere plannen op stapel met de uitrol van de nieuwe Fuse computers ter vervanging van de Tata Steel computers.

Gebouw en Infrastructuur

Vanwege de plannen rondom de Visitors Experience zijn er in het afgelopen jaar i aan het gebouw weinig aanpassingen gedaan. Wel is hard gewerkt aan de inrichting van het museum en haar collectie. Deze activiteiten staan hieronder vermeld.

Werkgroep inrichting museum

De werkgroep herinrichting heeft afgelopen jaar in de grote zaal stappen gezet naar een betere inrichting van de productlijn, waarbij branche-vreemde zaken verwijderd zijn.

- De grote camera voor fotograferen van tekeningen is, via de werkgroep WCOO, naar het fotografiemuseum in Zoetermeer gegaan
- De inbindmachine in het Tata magazijn wacht op een beslissing van het boekdrukmuseum.
- De glasblazerij objecten zijn opgeslagen in afwachting van een nieuwe bestemming.
- De onderdelen van de oude vonkspectrometer zijn opgeslagen, zodat op hun plaats een ruimte ontstaat om aandacht te geven aan de proces automatisering. Daarvoor komt een PDP computer met randapparatuur te staan, met nog meer zaken rond proces besturing.

Door het directie secretariaat zijn enkele vitrinekasten geschonken, waarvan nu 2 stuks zijn gevuld met vele uiteenlopende soorten natuurlijke ijzermineralen en toeslagmineralen uit de staalfabricage.

De derde vitrine is bestemd om te worden gevuld met zaken rond procesbesturing.

Nieuw in de collectie is het eerste smeltvat van Hisarna, waarmee destijds de proefnemingen zijn gedaan naast het gebouw van Oxystaalfabriek 1 (OXY1) en wat de voorloper was van de huidige Hisarna proeffabriek.

Ook is er een aparte vrouwenhoek ingericht waarin prominent een groot boek met geplastificeerde pagina's aanwezig is vol met persoonlijke verhalen van vrouwen die bij Hoogovens hebben gewerkt .

De maquette van Oxystaal fabriek 1 is gereed gekomen en in het centrum van de nieuwe staalhoek geplaatst die daarmee is gecompleteerd. Verder is een start gemaakt met de inrichting van een nieuwe warmbandwalserijhoek door de familie Roodt.

Op het buitenterrein zijn er een haspeldoorn en een groot convertor lager bij gekomen, terwijl de boei uit de haven opgeknapt en geschilderd is. Ook is de top van HO7 veiliger neergezet op een paar dikke plakken. Daarnaast is een start gemaakt met de renovatie van de historische Möllerwagen.

Lopende zaken zijn verder:

Uitwerking van een permanente expositie gewijd aan het moederbedrijf Tata India en de Indiase cultuur, waarvoor container 6 van de tijdlijn vrijgemaakt zal gaan worden.

Daarnaast wordt een tafelfprojectie gemaakt voorbereid waarmee de kaart(en) van het Tata terrein en eerdere periodes op een tafel geprojecteerd kunnen worden en interactief benaderd kunnen worden.

Gesprekken zijn gestart om de vitrine van de railtransport modellen in samenwerking met de stichting Doorreis te verfraaien.

Donateurs en Historisch Hoogovens

Het aantal donateurs nam af van 645 tot 612 op 31 december 2016. Ondanks de afname van het aantal donateurs namen de ontvangen donaties toe.

Twee uitgaven van Historisch Hoogovens zagen het licht.

Financieel jaarverslag over 2016

	Totalen 2016		Totalen 2015		Verschil 2016 t.o.v. 2015
Beginsaldi 01-01-2016	€	24.644	€	31.804	
Ontvangsten:					
Donaties	€	9.026	€	7.244	€ 1.782
Kruisposten	€	-	€	-	€ -
Entreegelden	€	2.709	€	3.407	€ -698
Verkopen	€	1.184	€	889	€ 295
Overige inkomsten	€	-	€	-	€ -
Rente	€	160	€	288	€ -128
Uitgaven					
Reiskosten	€	7.771	€	4.903	€ 2.868
Drukwerk H.H.	€	3.509	€	3.618	€ -109
Inventaris	€	2.163	€	4.634	€ -2.471
Kleine uitgaven	€	936	€	1.379	€ -443
Bankkosten	€	263	€	319	€ -56
Lunchpakketten	€	40	€	20	€ 20
Museumuitgaven	€	211	€	1.508	€ -1.297
Representatie	€	111	€	2.146	€ -2.036
Abonnementen	€	353	€	462	€ -110
					€ -
Eindsaldi 31-12-2016	€	22.366	€	24.644	€ -2.277
Resultaat	€	-2.277	€	-7.161	€ 4.883

Toelichting bij financieel verslag

Ondanks dat er in 2016 een negatief resultaat is geboekt, is dit een beter resultaat dan in 2015. Dit heeft voornamelijk te maken met het feit dat in 2015, verschillende kleinere kostenposten niet ten laste van het Tata Steel-budget zijn gebracht. Het negatieve resultaat over 2016 kan worden toegeschreven aan de verhoogde reiskosten en afname van entreegelden.

Bijdrage Tata Steel

De huisvesting van het museum en de SIEHO kantoren komt geheel voor rekening van Tata Steel. Algemene voorzieningen zoals onder meer kopieerfaciliteit, koffievoorziening, telefoon en computerfaciliteiten (Tata Steel netwerk), verwarming en verlichting worden door Tata Steel verzorgd zonder kosten voor SIEHO.

Daarnaast stelt Tata Steel jaarlijks, op basis van een door SIEHO ingediende begroting, een budget ter beschikking voor noodzakelijke activiteiten en werkzaamheden in het museum.

Externe relaties

SIEHO is aangesloten bij onder meer de volgende organisaties.

- Federatie Industrieel Erfgoed Nederland (FIEN)
- Stichting Erfgoed, organiseert o.a. VNODIA (Vlaams Nederlandse Ontmoetingsdag voor Industriële Archeologie)
- ERIH (European Route of Industrial Heritage)
- Stichting Holland Route
- ERIH
- Holland route; toeristische route langs industrieel erfgoed in Noord-Holland
- Adlib gebruikersgroep
- Erfgoedvereniging Heemschut
- Museum Federatie Noord Holland; deze vereniging beoogt de belangenbehartiging van alle Noord Hollandse musea en is in 2014 opgericht als opvolger van twee soortgelijke regionale organisatie.